

Social konsekvensanalys Barnkonsekvensanalys

Detaljplan för
Centralstationen
- RegionCity

VERSION
- SAMRÅDSHANDLING DECEMBER 2015

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

white

Uppdragsgivare

Erik Florberger
erik.florberger@sbk.goteborg.se

Anna-Karin Jeppson
anna-karin.jeppson@sbk.goteborg.se

Stadsbyggnadskontoret
Göteborgs Stad
Box 2554
403 17 Göteborg

Arbetsgrupp

Malin Michaelson, SDF Centrum
Anna-Karin Jeppson, Stadsbyggnadskontoret

Referensgrupp

Gunilla Henningsson, SDF Centrum
Emma Holm, Fastighetskontoret
Boldi Kisch, Jernhusen
Lars Lilled, S2020
Ann Olausson, Fastighetskontoret
Martin Giöbel, Västtrafik
Anni Renfors, Västtrafik
Cecilia Windh, S2020
Lena Jacobsson, Stadsbyggnadskontoret
Johan Pilgren, Trafikkontoret
Lotta Rosander, Social resursförvaltning

Konsult

Ansvarig specialist: Lisa Wistrand
lisa.wistrand@white.se

Uppdragsledare: Gunnar Stomrud
gunnar.stomrud@white.se

Medverkande: Nazdar Ghalali, Camilla Ottosson och Jeroen Matthijssen

White arkitekter AB
Magasinsgatan 10
Box 2502
403 17 GÖTEBORG

Innehåll

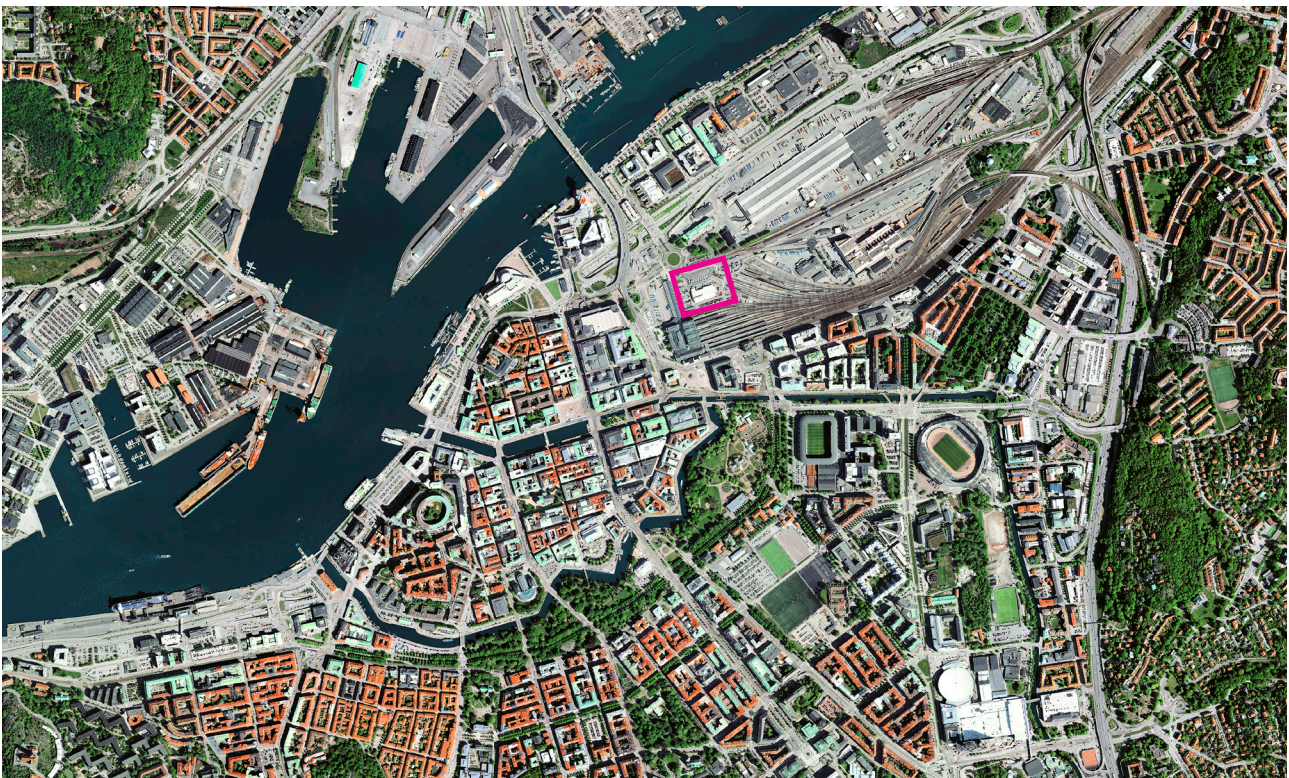
Uppdraget	5
Social konsekvensanalys.....	6
Barnkonsekvensanalys	6
Processen	7
Syfte och metod	8
Om Centralstationen.....	10
Planområdet och dess angränsande platser.....	11
Sammanhållen stad	12
Inventering.....	12
Målsättning och nycklar.....	14
Samspel.....	16
Inventering.....	16
Målsättning och nycklar.....	18
Vardagsliv	20
Inventering.....	20
Målsättning och nycklar.....	22
Identitet	24
Inventering.....	24
Målsättning och nycklar.....	26
Barnperspektivet.....	28
Inventering.....	29
Målsättning och nycklar.....	30
Sammanfattning sociala nycklar	32
Analys inför samrådet	33
Frågeställningar inför samrådet	38
Underlagsmaterial.....	43

Uppdraget

Göteborg Stads stadsbyggnadskontor arbetar med detaljplanen för Centralstationen - RegionCity. För att särskilt lyfta och betona de sociala aspekterna och barnperspektivet i denna stadsutveckling görs en social konsekvensanalys (SKA) och en barnkonsekvensanalys (BKA). I ett första steg har områdets roll socialt och för barn och ungdomar inventerats och analyserats.

Materialet används som en kunskapsgrund inför fortsatt analysarbete. Denna rapport syftar också till att vara ett viktigt underlag för detaljplanearbetet, underlag för en fortsatt konsekvensanalys och bedömning av förslaget samt som underlag till slutsatserna i delar av kvalitetsprogrammet för detaljplanen.

Planområdet och dess lokalisering i staden

Social konsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys

SOCIALA ASPEKTER

Utgångspunkter för social hållbarhet kan innefatta generationsrättvisa, social rättvisa, tillit och medborgerligt deltagande. För att uppnå hållbarhet handlar det om att både ha med sig dagens situation, framtidens situation och vägen dit.

Miljöer ska helt enkelt fungera för alla människor som ska använda dem. Med alla menar vi alla människor, oavsett kön, ålder, religion, socioekonomisk bakgrund, etnicitet, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

På vilket sätt relaterar den byggda miljön till de människor som vistas i den? Faktorer som påverkar kan vara skala, storleksrelationer, täthet och innehåll. Vad upplever vi med våra sinnen; syn, hörsel, lukt, smak och känsel? Med större medvetenhet kan planeringen skapa möjligheter hellre än att försvåra mänskligt liv. Att bygga en socialt hållbar stad innebär att sätta människor i fokus, både på mikro- och makronivå. Livet utspelar sig i husen och i mellanrummen mellan husen, i trafikområdena och i andra angränsande områden. Det är alltså utformning, innehåll och organisation av strukturen som skapar de rumsliga förutsättningarna för livet.

Människor är olika, har olika behov, olika kultur och gör olika prioriteringar. Men människor är också lika: Vi rör oss ungefär lika fort till fots (även om vissa gör det med hjälpmedel), vi har då och då behov av att sitta ner en stund och vila oss eller vänta på någon. Alla aspekter måste vägas in när den sociala hållbarheten ska stärkas i en stad.

BARNPERSPEKTIVET

I denna rapport belyses konsekvenser för barn och unga särskilt:

Barnkonsekvensanalysen lyfter, på ett systematiskt sätt fram de frågor som är relevanta för barn och unga på platsen. Därigenom blir de också lättare att diskutera och bearbeta. Utmaningen ligger i att förändra vuxnas attityder till barn och till vilken vikt som ska läggas vid deras erfarenheter och kunskap och inflytande i beslutsprocesser. Genom att fokusera på barns och ungas behov och verkligheter kan dessa attityder förändras och förbättringar ske på lång sikt. Vi behöver bli bättre på att se barns behov och barns perspektiv, och barn och unga behöver ta del i besluten.

Att göra en barnkonsekvensanalys inför förändringar i den fysiska miljön är en metod att peka på det som har specifik betydelse för barn. När barn bara är en delmängd av alla människor tenderar vi att glömma bort dem. Vi låter dem inte i tillräcklig utsträckning ta plats med sina rättigheter och behov. I konsekvensbeskrivningar beskrivs ofta effekter av det som planeras i allmänna ord och beslut där barns behov prioriteras bort redovisas inte tydligt. Genom att visa det som verkligen gäller barn, från inventering till utvärdering, kan avvägningar och olika delbeslut lättare följas.

GÖTEBORGSMODELLEN

Genom en konsekvensanalys lyfts de sociala frågorna och frågor med ett särskilt barn- och ungdomsperspektiv på ett systematiskt sätt och blir tydligare genom planprocessen. Därigenom blir de också lättare att diskutera, och beslut kan tas på mer genomlysta grunder.

Inom Göteborgs Stad har man tagit fram en särskild modell som stöd för analysarbetet. Göteborgsmodellen för Sociala konsekvensanalys och barnkonsekvensanalys bygger på att frågorna i tidigt skede inventeras och kunskap om de sociala aspekterna och barnens perspektiv som är relevanta för området sammanställs, värderas och avvägs. Hur fungerar området för invånarna idag? Vilka värden, kvaliteter, brister och behov finns? Och hur relaterar området till sin omgivning, stadsdelen, staden, regionen osv. Dessa aspekter ska sedan ge stöd och underlag för framtagande av målformuleringar, formandet av förändringsförslag och avvägningar i fortsatt process. Med hjälp av inventeringsskedet kan sedan konsekvenser av förändringsförslag bedömas i en konsekvensbeskrivning.

Göteborgsmodellen för sociala konsekvensanalyser bygger på fyra övergripande sociala aspekter och fem geografiska analysnivåer.

Tematiskt utgår vi från aspekterna; Sammanhållen stad, Samspel, Vardagsliv och Identitet. Från en detaljerad skala till områdets roll och relation i stadsdelen, i staden, i regionen och så vidare.

Processen

Den sociala konsekvensanalysen ger inspel och underlag till pågående planarbete, sammanställer kunskapen och beskriver konsekvenserna av planen, samt ger medskick till vidare stadsutveckling och relaterade processer.

Först och främst syftar denna SKA- och BKA-process till att vara en del i det pågående planarbetet för etapp 1, Centralstationen RegionCity. En SKA och en BKA kommer även att innebära att omgivande utredningar och områden kommer att diskuteras och beröras.

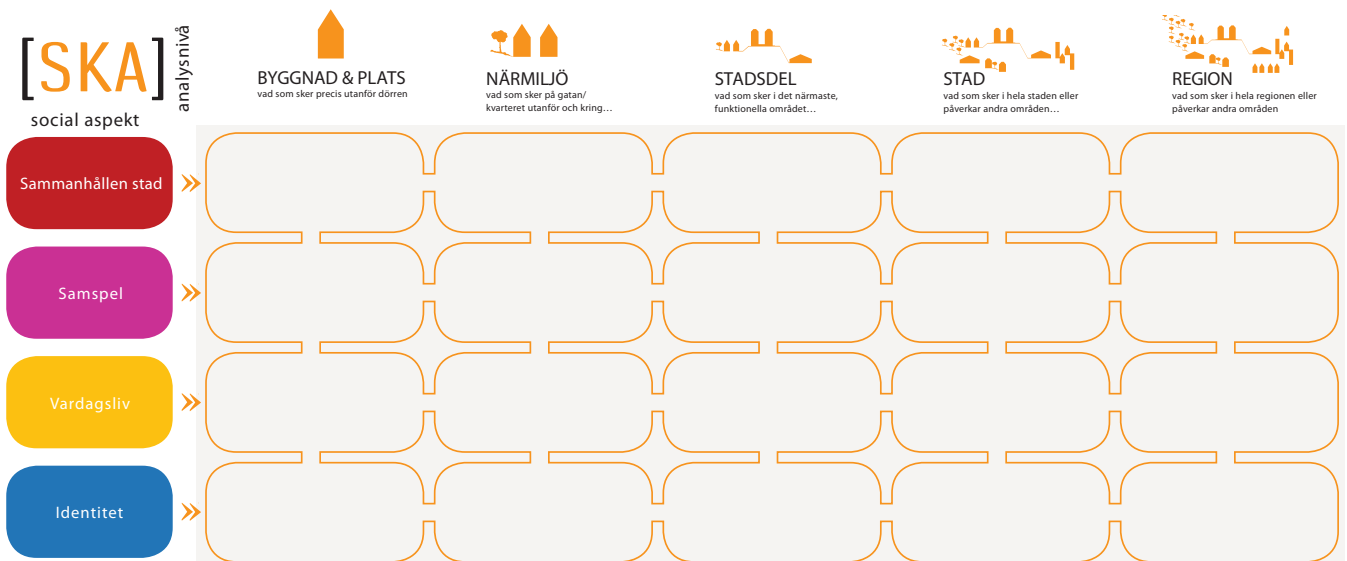
ARBETSPROCESSEN UNDER SAMRÅDET

- Tidigt inventeras områdets sociala värden idag, dess brister och saknade värden, inklusive specifika barn- och ungdomsaspekter. Vad vet vi? Behöver vi ta reda på mer?
- Inför plansamrådet samlas mål och nycklar formuleras.
- Inför samrådshandling sammanställs inventering, nycklar, och en första analys av planförslaget görs med detta som underlag. Det blir även en input till pågående arbete med planförslag, kvalitetsprogram och detaljplanehandlingar.
- Resultatet av samrådsskedet används som stöd till konsekvensbedömningen av planförslaget ur social synvinkel samt som inspel för eventuella bearbetningar av planförslaget inför granskningsskedet.

FORTSATT ARBETSPROCESS TILL ANTAGANDE

- De aspekter och synpunkter som framkommer under samrådet som rör SKA/BKA sammanställs och kompletterar inventeringen, målformuleringen och nycklarna. Tillsammans utgör detta också ett underlag till konsekvensbedömningen.
- Planförslaget konsekvensbedöms utifrån de sociala och barnspecifika nycklarna. Vad tar planförslaget hand om? Vad har planförslaget skapat förutsättningar för? Vad har inte hanterats? Vad krävs av nästa skede (genomförandet)? Vad skickas till andra stadsutvecklingsprocesser i anslutning till planområdet?

Denna rapport ska vara levande genom hela detaljplane-processen och utvecklas efterhand. När planarbetet är klart detaljplanen är antagen, ska man i rapporten kunna läsa om hela processen och alla skeden från inventering till analys och bedömning.

Matrisen för Göteborgsmodellen SKA. se vidare www.goteborg.se/socialkonsekvensanalys

Syfte och metod

SYFTE

Denna rapport syftar till att beskriva de sociala aspekterna inom planområdet och de sociala aspekterna i relation till omgivningen och staden samt resonera kring vilka konsekvenser planförslaget kan ge.

Dessa frågeställningar ska följa arbetet med SKA och BKA:

FRÅGESTÄLLNINGAR

1. Hur fungerar området socialt idag och hur ser relationerna ut till omgivningen och hur ser "rollen" i staden ut?
2. Hur behöver området och livet i området fungera socialt när platsen och dess förutsättningar omvandlats?
3. Vilka förutsättningar ger den föreslagna strukturen för de sociala aspekterna och för barn och ungas plats i området? Vilka blir konsekvenserna?

METOD

Studien har samlat både de professionellas och invånarnas kunskap om områdets sociala värden, kvaliteter, brister och behov. Kunskapen är hämtad från befintliga underlag, genskjutsintervjuer, samt workshop med kommunala och privata aktörer med särskild kunskap om området eller relevant expertkunskap om de sociala aspekterna eller barn och ungas perspektiv. Kunskapen är sorterad och bearbetad med hjälp av Göteborgs Stads modell för sociala konsekvensanalyser.

Befintligt underlag

Arbetet med inventeringen har utgått från utredningar och planarbeten för omkringliggande områden. Se referenslista i slutet av dokumentet.

Workshop

I processen för detaljplanearbetet har en workshop genomförts i syfte att gemensamt med involverade professionella aktörer

er identifiera de relevanta sociala aspekterna och de barnspecifika aspekterna för detta område. Workshopen har varit ett verktyg för att samla kunskap kring vilket liv och vilka sociala värden eller brister som finns i området idag och hur man ser på området i framtiden.

Genskjutsintervjuer

Som komplement till befintligt underlag och till expertworkshopen har genskjutsintervjuer genomförts. Intervjuerna ger en bredd, en ögonblicksbild och röster från användarna direkt. Genskjutsintervjuer har utförts vid tre olika tillfällen, varav ett av tillfällena fokuserade på att särskilt intervjua barn och unga. 83 personer har intervjuats. Intervjuerna har utförts vid olika tider på dygnet för att få en bredare bild av hur området idag används över dygnets timmar.

Foto från workshopen med experter på området, processen och de relevanta frågorna. Samtalet utgick ifrån Göteborgsmodellen för SKA och BKA. Workshopen ägde rum den 8 maj 2015.

ANTAL

83 Personer har intervjuats

KÖN

Män	45%
Kvinnor	55%

ÅLDER SGRUPPER

0-12 år	5%
13-18 år	30%
19-30 år	27%
31-45 år	16%
46-65 år	15%
66 år<	7%

HUR OFTA BESÖKER DU CENTRALSTA- TIONEN?

Dagligen	28%
Då-Då	44%
Mer sällan	28%

VAD GÖR DU PÅ CEN- TRALSTATIONEN?

Reser	33%
Arbetar	18%
Möter upp någon	22%
Passerar	6%

CITAT

1 "Det behövs mer sittplatser på platsen"

2 "Jag brukar komma hit och läsa tidningen"

3 "När vi var yngre brukade vi hänga här mycket mer, folk kom ju från olika delar och möttes upp här"

4 "Jag tycker att det är barnvänligt här"

5 "Det känns otryggt på natten, jag tycker inte om att vara där på natten"

6 "Vi brukar hänga vid den här stenen utanför Starbucks"

Om Centralstationen

I nära anslutning till planområdet finns Göteborgs centralstation, som är en viktig knutpunkt i kollektivtrafiken både lokalt, regionalt och nationellt. Centralstationen har besökare och förbipasserande från ett stort geografiskt område. Ungefär 67 000 personer besöker centralstationen varje dag, varav är 49 % män och 51 % kvinnor. Uppemot 35 % av göteborgarna besöker centralstationen flera gånger i veckan, och 45 % av dem är i åldrarna 26-55 år ¹. Centralstationen och området kring den har en viktig funktion i många människors vardagsliv.

Centralstationen är en av de få platserna i staden som är fri, öppen och tillgänglig för alla stadens invånare. På så sätt har centralstationen en särställning i sin roll som en av stadens viktigaste mötesplatser där stadens invånare kan mötas på lika villkor och många har flera olika anledningar att vistas och passera området. Stationen erbjuder även en del service och handel för sina besökare. Området och dess funktioner har en av de största förutsättningarna i staden att fungera som en integrerande plats, en plats för alla.

Planområdet som är aktuellt för denna analys har idag ett ensidigt innehåll som domineras av markparkering. Just detta område bidrar inte till den sociala hållbarheten för staden eller närområdet på något utmärkande sätt. Trafiken kring planområdet skapar många barriärer och en fragmenterad stadsmiljö. Det finns ett starkt behov att skapa tydliga stråk och kopplingar för fotgängare och cyklister, mot stadskärnan och mot älven.

Däremot ligger planområdet mitt emellan flera stora stadsutvecklingsprojekt som kommer påverka platsens framtida behov och förutsättningar. Därmed får området och läget en unik, central och strategisk roll för att hålla ihop, förlänga och koppla ihop staden och en fragmenterad stadsdel.

På följande sidor har vi sorterat kunskapen om områdets sociala värden och brister, samt de barn och ungdomsspecifika aspekterna. Vi har använt oss av Göteborgsmodellens fyra temaaspekter.

För varje aspekt har stadens övergripande målsättningar socialt och för barn samlats och med detta som grund har nyckelfrågor för analys och bedömning identifierats.

Planområdet som angränsar till centralstationen och Nils Ericsonterminalen, är idag ensidigt, med låga sociala värden, dominerat av hårdgjorda ytor och parkering.

¹ <http://www.jernhusenmedia.se/index.php/vara-stationer/goeteborg-c>

Planområdet och dess angränsande platser

VÄSTLÄNKEN – STATION CENTRALEN

Idag domineras området av trafiklösningar som kräver stor plats och utgör svåra barriärer. Här finns en viktig park, men som saknar vistelsekvaliteter. En plats för temporära bosättningar.

CENTRALSTATIONEN

Centralstationen utgör en viktig transportnod för staden och för regionen. Fokus här ligger på resenärerna och resenärsflöden. Här finns vissa unika sociala inomhuskvaliteter som är förknippade till att platsen är tillåtande och anonym. Däremot är rummen små och trånga.

DROTTNINGTORGET

Torget är en viktig mötesplats och viktig för att koppla ihop spårvagnslinjer med tågstationen.

NILS ERICSONSPLOTSEN

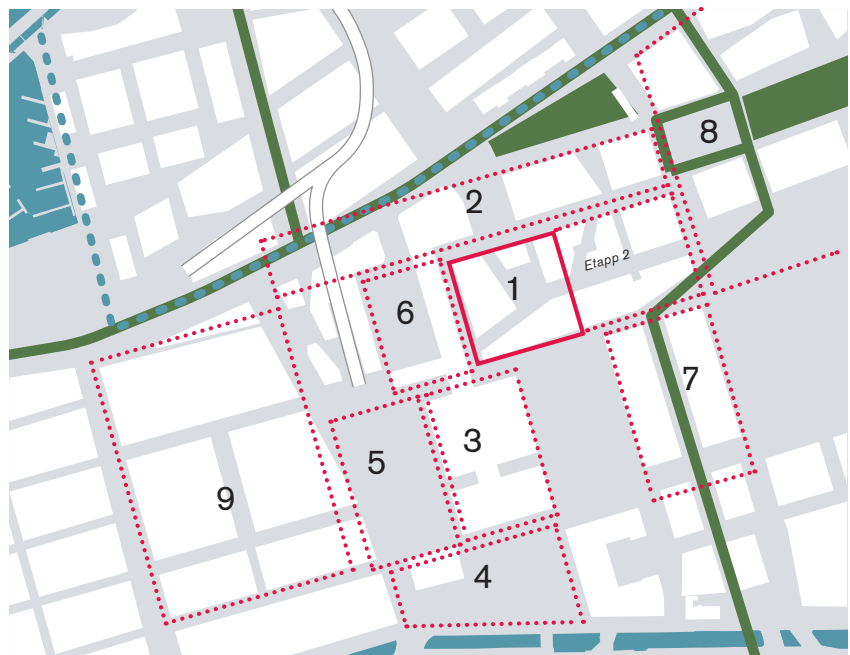
Nils Ericsonsplatsen är en social plats utomhus, en av få i området idag. Här samlas många unga för att mötas och umgås.

NILS ERICSONTERMINALEN

Terminalen är en fungerande social plats inomhus, som uppfattas lugnare och tryggare än centralstationen. Däremot har terminalen bara baksidor och otrygga och socialt lågkvalitativa omgivningar utomhus.

BANGÅRDEN – FRAMTIDA BANGÅRDSVIADUKTEN

Ett storskaligt område som idag är okänt och fungerar och upplevs som

en stark barriär som delar av centrala staden mot Gullbergsvass, älven och Hisingen.

GULLBERGSSVASS

Gullbergsvass (inkluderat Holmen och Lilla Bommen) har idag ett flertal stora arbetsplatser vars anställda använder Centralstationen, däremot känns det avskärmat, för långt bort och området är okänt för många. Vidare kan det kännas otryggt utanför kontorstid, då området i princip ligger öde.

NORDSTAN

Halvoffentlig och kommersiell karaktär. En plats för unga, men som saknar ickekommersiella vistelsezoner.

- 1 Planområdet RegionCity
- 2 Västlänken - Station Centralen
- 3 Centralstationen
- 4 Drottningtorget
- 5 Nils Ericsonsplatsen
- 6 Nils Ericsonsterminalen
- 7 Bangårdsviadukten
- 8 Gullbergsvass
- 9 Nordstan

Sammanhållen stad

- det krävs starka kopplingar och ett område utan baksidor

Den fysiska miljön är ett ramverk för alla de sociala interaktioner som sker i mötena. Stadens utformning ska möjliggöra kontakt, nätverk, social kontroll och tillit mellan människor.

Sammanhållen stad handlar om att staden är integrerad, inkluderande och sammanhängande. I en socialt sammanhållen stad ser människor i olika åldrar, från olika sociala grupper varandra i det dagliga livet. De korsar varandras stråk och delar varandras vardagsliv.

GENERELL BESKRIVNING

En sammanhållen stad är också en stad där olika delar i livet vävs samman i en närhet och en variation. Boende, arbete, kultur och rekreation är inte separerade i olika zoner, samtidigt som variation av bostadsformer, arkitektur, skalor gör att människor med olika åldrar, livsstil, inkomster och intressen kan ges tillgång till platsen. Blandningen av upplåtelseformer, lägenhetsstorlekar etc kan ge en blandning av olika människor med olika förutsättningar, vilket ökar möjligheterna till förståelse för andra. Men även en variation av ickekommersiella och kommersiella funktioner kan ge sådana förutsättningar.

I ett område som har människor med olika bakgrund, yrken och ekonomi, där barn får särskild tillgång, får barn större förståelse och kunskap om samhället samt ett bredare utbud av vuxna förebilder. Variation och upplevelser i sig kan göra staden och dess områden tillåtande och öppna.

En sammanhållen stad handlar om att undvika och överbrygga fysiska, men också mentala barriärer. Barriärer för barn och vuxna är ofta skilda från varandra. Ett exempel är biltrafiken. Mindre barn behöver bilfria eller bilsäkra stråk för att kunna röra sig fritt inom och mellan olika områden. För barn och ungdomar bygger också en sammanhängande stad på utbyggnaden av kollektivtrafik.

OMRÅDET IDAG

- Har en integrerande funktion
- Kopplar hela staden och regionen genom kollektivtrafiken
- Området är avskuret och fragmenterat på grund av trafikbarriärer, baksidor, hårdgjorda, öde ytor
- Bariärer och hinder för många så väl inom området och runt det
- Stationen har uppskattade inomhusmiljöer
- Utemiljöerna är lågkvalitativa och karaktäriseras av baksidor och trafikmiljöer

Inventering

STATIONEN - EN INTEGRERANDE FUNKTION

Centralstationen är idag en sammanhållen stationsmiljö med lång tradition och med ett starkt kommunikationshistoriskt värde. Generellt har kollektivtrafiken en viktig integrerande funktion där människor från olika ålders- och samhällsklasser möts under resan, vid väntan etc. Stationsbyggnaderna är vända inåt och mot spåren och området har många baksidor. En av baksidorna är riktade mot det område som denna detaljplan omfattar. Inomhusmiljöerna uppfattas ofta som trygga då de är bemannade och befolkade medan utomhusmiljöerna som fungerar som baksidor uppfattas som otrygga. Flera, särskilt ungdomar beskriver hur området ändrar karaktär kvällstid och utemiljöerna undviks och innemiljöerna kan upplevas obehagliga på grund av att en grupp människor då kan bli dominerande.

ÅTERVÄNDSGRÄND OCH BARRIÄRER

Även om själva stationen är relativt sammanhållen så är området kring centralstationen idag en fragmenterad stadsmiljö med många barriärer. Området kring centralen uppfattas idag som en återvändsgata, endast kopplad till staden i två riktningar. I övrigt domineras området av trafiklösningar som kräver stor plats och utgör barriärer mellan centralen och närliggande områden.

Däremot har Nils Ericsonsplatsen fått en utmärkande roll som den enda utemiljön som fått stora sociala värden, särskilt för ungdomar. Här kan man se att behovet är stort för denna typ av tillåtande miljöer kring stationen och dess funktioner.

ORIENTERBARHET OCH OFFENTLIGHET

Centralens koppling till Nordstan är så stark att köpcentret kan upplevas tillhöra stationen, trots att platsen mellan de två byggnaderna är dåligt utnyttjad, upplevs som svårorienterad, vid sidan av huvudstråket och otryggt. Här korsas många gångstråk och det kan, för många befolkningsgrupper, i rusningstid vara svårt att röra sig i området. Särskilt de med funktionsvariationer, äldre personer, turister och barn upplever området som mer komplext.

Även om Nordstan kan ses som ett komplement till stationsbyggnaden är detta inte ett offentligt rum som får stå exempel för framtida planering av stationsområdets platser. Avsaknaden av offentliga toaletter, bänkar och icke-

kommersiella uppehållsplatser signalerar Nordstans ambition om att välkomna endast potentiella konsumenter. Att köpcentret blivit en så populär vistelseplats för unga människor i staden kan bero på att det finns många och olika människor samlade och kan kanske också ses som ett tecken på brist av både innehåll och väderskydd för de verkligt offentliga platserna i staden snarare än ett intresse för Nordstan.

Planområdet är en del av stationsområdet, som i sig utgör en viktig funktion för stadens invånare. Däremot är planområdet ensidigt och domineras av parkering och hårdgjorda miljöer.

Målsättning och nycklar

POLITISKA DOKUMENT

Det finns många inriktningar och målsättningar för att utveckla området till att stärka en sammanhållen stad. Bland annat menar Översiktsplanen för Göteborg att centrala staden (som planområdet är en del av) ska kunna utvecklas och stärkas som en plats för handel, arbete, boende och förströelse. Bostadsinnehållet måste öka i stadens kärna för att kunna stärka variationen och blandningen.

Stadsutvecklingsprogrammet för Centralenområdet menar att området ska vara en inkluderande och levande del av staden med blandade funktioner. Området ska vara tätt och varierat med grönska och goda kopplingar till omgivande stadsdelar. Området ska vara en del i ett stadsmässigt stråk som skapar samband mellan Hisingen och centrala staden.

REFLEKTION

För att kunna uppnå den efterfrågade och utökade kopplingen inom delområdena och med viktiga målpunkter i staden måste vissa kopplingar stärkas. Vägen mellan målpunkter kan kännas lång eller kort, trygg eller otrygg, avkopplande eller stressande. Den upplevda sträckan beror sällan på antalet meter eller minuter, utan är en kombination av mentalt avstånd och de funktionella kopplingarna, d.v.s. trafiksystemet och stadstrukturen. Avstånd som är korta fågelvägen blir onödigt långa och händelsefatti-

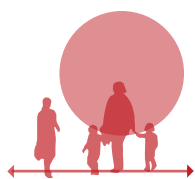
STADENS MÅLSÄTTNING

- Inkluderande
- Levande
- Tätt och varierad bebyggelse
- Stadsmässig
- Kopplingar till omgivande stadsdelar
- Bostadsinnehållet ska öka
- Hela staden, genom att knyta sammans staden och öka blandningen av både människor och bebyggelse

ga, med osäkra trafiksituationer när promenadvägen går runt stora trafikapparater eller passerar genom överdimensionerade och ensartade trafikrum. Långa avstånd upplevs som kortare när stadsstrukturen erbjuder gena kopplingar och upplevelserika stadsmiljöer.

När det gäller aktuellt område så behöver de funktionella kopplingarna bli fler, optimeras och den upplevda sträckan kortas.

NYCKEL 1

Hitta nya sätt att öka mångfalden och rätten till området

Många av dagens utvecklingsområden har svårt att hitta lösningar för att få en socioekonomiskt blandad befolkning i områdena, vilket resulterar i att utvecklingen i många fall inte bidrar till en socialt sammanhållen stad, utan snarare utökar polariseringen och segregationen i staden.

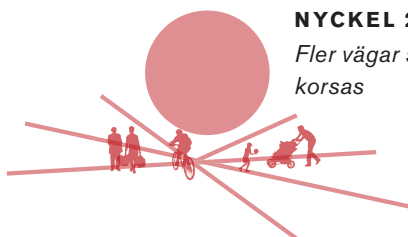
I detta område kommer det krävas fler lösningar och förutsättningar (än ett bostadsinnehåll) för att kunna skapa förutsättningarna för mångfald.

För att kunna förändra och komplettera dagens något ensidiga demografiska bild av omkringliggande område, där bostäderna är få, singelhushållen är vanligast och bebos av en stor andel unga vuxna, behöver andra förutsättningar för vistelse

se förbättras. Förutsättningar för barn och ungas vistelse måste exempelvis stärkas.

Gymnasium, idrott, ungdomsverk samhet, mötesplatser för unga, föreningar etc kan alla bidra till att fler människor välkomnas och blir en del av områdets mångfald.

Samtidigt behöver platsens utbud kunna fylla de vardagliga behoven hos framtidens boende, arbetande och besökande. Det är viktigt att hitta en balans i utbudet av service och ha en tydlig vision om vilka verksamheter som kan bidra till en bra blandning och en mänsklig miljö att vistas i. Kommersiell service behöver kompletteras med ickekommersiell service och offentlig service som förskola, och skola.

NYCKEL 2

Fler vägar ska korsas

En mer sammanhållen stad gynnas av att människor från olika sociala grupper ser varandra i det dagliga livet, att de korsar varandras stråk och delar varandras vardagsliv. Förutom att förstärka kopplingar mellan områden behövs ofta en blandning av upplåtelseformer, funktioner och en variation av vistelsemiljöer. Miljön behöver kunna attrahera en bred grupp av människor, inte bara de som reser eller arbetar i området.

Eftersom detta område angränsar till en helt öppen, offentlig och vi-

tal funktion som en centralstation utgör i en stad är det viktigt att inte det aktuella området hindrar kopplingarna mellan andra delområden. Detta handlar inte enbart om att vägar ska korsas ur en fysisk aspekt, utan att man särskilt beaktar att olika människors ska känna sig välkomna att passera genom planområdet. Befolkningen från olika stadsdelar, från olika kommuner kommer, som använder olika trafikslag kommer att vistas och passera området, och vid olika tidpunkter på dygnet.

NYCKEL 3

Sy ihop staden - inga baksidor

Även med omfattande nybyggnation, blir det en utmaning att öppna detta område mot staden, ett område som så länge varit introvert och avskuret. Nybyggnationen i området, och kringliggande stadsutveckling, som kan ge förutsättningar för flöden och innehåll kommer att ske etappvis under lång tid framöver. Därför är det även i de tidiga etapperna viktigt att ta hänsyn till framtida stråk och rörelser. Området kräver naturliga stråk in och igenom men också förbi området.

Karaktären att välkomna, bjuda in och ha hög tolerans behövs för att sy ihop denna del av staden med de befintliga och kommande stadsrummen.

Det krävs ett helhetsgrepp för att få delområdena att kopplas mot varandra. Det finns inget utrymme att skapa "baksidor", eftersom framtida bebyggelse kommer att knytas till stations- och nya bebyggelseområden från alla sidor. Uppstår baksidor krävs rejält öppna entréer. Utmärkande för entréer är att några upplever sig innanför och andra lämnas utanför. Därför är detta planeringsgrepp svårt att hantera för helt tillåtna platser. Utöver att tillvarata kontakten med älven och direkt anliggande områden är det viktigt att stärka kopplingar till målpunkter längre ut i staden, norrut mot Hisingen och österut mot Gullbergssvass.

Samspel

- det krävs interaktion och hög tolerans

Möten och samspel mellan människor är själva grunden för en god hälsa på lika villkor. Människor behöver samspela för att överleva. Barn lär sig samspel genom lek. Stadens förutsättningar för att bygga in tillit mellan människor handlar om åtgärder som dels underlättar möten och interaktion och dels genererar möten mellan olika grupper från olika delar av staden.

GENERELL BESKRIVNING

Den fysiska miljön är barnens utvecklingsmiljö och platsen där förutsättningarna grundläggs för deras framtida hälsa, välbefinnande och engagemang för sin sociala och fysiska omvärld. Platsernas kvalitet är därför oerhört viktig. Forskning visar också att barn och unga söker sig till utemiljöer som erbjuder fysiska utmaningar och kompiskontakter, som väcker deras engagemang och nyfikenhet. Miljöer för barn och unga behöver därför ha en variation som både möter och utmanar en 2-åring, och en 10-åring, likväl som en 18-åring. Barn och unga behöver också platser för möten och samspel som varken kostar pengar eller kräver vuxnas närvaro.

Platsernas kvalitet hänger också samman med dess estetiska utformning, den upplevda tryggheten på platsen och dess tillgänglighet.

OMRÅDET IDAG

- En samlingsplats för många
- Stationen är en neutral och tillåtande miljö
- En mixad miljö
- Få vistelsezoner
- Otryggt kvällstid
- Många baksidor
- Ingen plats för barn
- Få kvalitativa platser för unga (undtaget är Nils Ericsonsterminalen och Nils Ericsonsplatsen)

Inventering

ALLMÄNNINGAR – UTE OCH INNE

Centralstationen är idag en samlingspunkt för många olika grupper i samhället. Det är en plats där hela stadens och regionens invånare är närvarande. Idag är centralstationen med både inom- och utomhusmiljöer en mixad miljö med ordnade och oordnade allmänningar. Innemiljöerna är idag generellt uppskattade och omhändertagna. Däremot upplevs utemiljöerna som baksidor som saknar vistelsezoner och som lätt upplevs otrygga kvällstid.

OFFENTLIGA PLATSER OCH NEUTRALA ARENOR

Stationens unika roll och särställning som ett gratis, socialt rum. För att platser ska bli befolkade och användas över tid måste de tilltala flera olika intressegrupper och den måste tåla att användningen ändras över dygnet och över året. Platsen måste också kännas välkommande, vara tillåtande och trygg. Även om inte alla människor tilltalar av samma platser ska alla kunna hitta sina platser som tilltalar dem. Det ställs med andra ord höga krav på att platsen/platserna både ska vara dynamiska och inkluderande.

Att människor på olika sätt kan agera och engagera sig ses som en avgörande faktor för utvecklingen av en attraktiv och trygg plats. Människor behöver känna engagemang för platsen, vilket ofta hänger samman med faktiska förutsättningar till delaktighet och upplevd sådan.

SAMSPEL FÖR BARN OCH UNGA

Idag saknar platsen kvalitativa miljöer för barn att vistas i. Barn behöver sällskap av en vuxen för att kunna vistas i området. Den fysiska miljön är barnens utvecklingsmiljö och platsen där förutsättningarna grundläggs för deras framtida hälsa, välbefinnande och engagemang för sin sociala och fysiska omvärld. Platsens kvalitet är därför oerhört viktig. För barn och unga är det också särskilt viktigt

Idag saknar platsen kvalitativa miljöer för barn att vistas i. Barn behöver sällskap av en vuxen för att kunna vistas i området.

Stora delar av området är öde och domineras av parkering. Samspel uppkommer i utkanterna av området, i stråken och vid soliga platser som tas i anspråk vid väntan.

att platser för möten och samspel inte kostar pengar eller kräver en vuxens närvaro.

För ungdomar är området förknippat både med trygghet och otrygghet. Det finns i detta sammanhang en tydlig koppling mellan otrygghet och kvälls- och nattetid. En viktig fråga i detta sammanhang blir därför hur tryggheten kvällstid kan förbättras där bemannade funktioner har en stor betydelse och inverkan.

Målsättning och nycklar

POLITISKA DOKUMENT

Det finns många inriktningar och målsättningar för att utveckla området till att stärka samspelet mellan människor. Bland annat menar Översiktsplanen för Göteborg att centrala staden (som planområdet är en del av) ska kunna utvecklas och stärkas som en plats för handel, arbete, boende och förströelse.

Stadsutvecklingsprogrammet för Centralenområdet menar att området ska vara en mötesplats för alla göteborgare och besökare. Detta ställer stora krav på tillgänglighet och hur man legitimerar olika människors vistelse.

REFLEKTION

Samspelet mellan människor på olika nivåer är viktigt. Mycket handlar om att skapa förutsättningar för att fler vägar ska korsas och fler människor ska ses och interagera i sin vardag. Det gäller att arbeta med förutsättningarna för att förädla samspelet mellan stationens funktioner och stadens, mellan destinationen Göteborg och den attraktiva vardagsmiljön, stationsområdet och omgivande stadsmiljöer, befintlig och ny bebyggelse.

STADENS MÅLSÄTTNING

- Plats för handel, arbete, boende och förströelse
- Mötesplats för alla göteborgare och för besökare

NYCKEL 4

Stärk allmänningarnas roll

Stationens roll som en tillåtande plats kommer kunna stärkas och utvidgas med detta område, men det förutsätter att de kommersiella aktörerna är med på denna ambition. Med en sådan utgångspunkt kan detta bli en plats som kan kontrastera köpcentrumens kommersiella karaktär. Det kommer krävas en tydlig styrning från kommunens sida om man vill förändra eller kompensera att privata aktörers syn på resenärer som potentiella konsument ger avtryck i den fysiska miljön.

En grundförutsättning är tillgången på aktiviteter som är tillgängliga för

alla ska skapa mervärde till platsen och området, snarare än ekonomisk vinst. En balans måste kunna hittas mellan kommersiellt och ickekommersiellt utbud, där grundtanken är de olika verksamheterna ska förstärka och komplettera varandra.

I praktiken kan det handla om ett fåtal platser i området, s.k. generatorer, som är varierade och upplevelserika miljöer som tillåter många människor och gör det lustfyllt och tryggt att vistas både innanför och utanför centralstationens väggar. Dessa platser kompletterar resterande funktioner i Centralenområdet.

NYCKEL 5

Möjliggör det stora och det lilla mötet

Med en omfattande exploatering och ökat innehåll skapas fler möjligheter och anledningar att vistas och passera området. Hur möjliggör man de små mötena på tu-man-hand så väl som de befolkade, offentliga mötena där interaktion mellan okända människor uppstår? För att platser och stråk ska bli vistelseplatser för det lilla och det stora mötet krävs variation, möjlighet att dra sig undan och hitta lugn såväl som stora ytor där man kan vara en i mängden.

Samspel kräver variation mellan livfullhet och lugn, gemensamt och privat. Det krävs neutrala platser som upplevs trygga av olika befolkningsgrupper.

NYCKEL 6

Samla människor men hitta tillräcklig yta

Samspel kräver att man känner sig trygg och tillfreds på en plats. Befolkade platser kan både upplevas trygga och otrygga. Mycket handlar om att en plats befolkas av befolkningsgrupper som man kan relatera till, kommer det "okända" för nära kan det upplevas otryggt.

Att skapa rörelse och befolkade platser är viktigt men det kan även kännas otryggt och obehagligt om det är för trångt när man tvingas samman med grupper man inte är bekväm med. Det är därför viktigt att samla människor, sprida ut rörelserna över dygnet men att ge det tillräckligt med yta. För samspel ska uppstå är det viktigt att förutsättningar finns för att komma nära och mötas men samtidigt

kan det också vara detta som skapar obehag och oro när det inte ges möjlighet att synas och ses med avstånd, kunna välja väg etc. De allmänna ytorna behöver vara generösa för att kunna tillåta människors olikheter och behov.

En inkluderande plats med förutsättningar för samspel har tillräckligt stora ytor för att alla olika människor ska få plats och ta plats, platser för gratisnöjen, parkbänkar, fina och trivsamma utemiljöer. Ett bra exempel på gratisplats med stillhet som är uppskattade idag är "bersåerna" i Nils Ericson terminalen och lådorna på Nils Ericsonsplatsen.

Vardagsliv

- här krävs praktiska och trygga miljöer

Stadens utformning ska underlätta det vardagsliv som kretsar kring basala behov, som mat, omsorg, utbildning, arbete, transporter, kultur, umgänge, trygghet, rekreation, lek, motion, meningsfull fritid och socialt sammanhang. Barns begränsade rörelsefrihet ställer helt andra krav på närhet jämfört med de behov som vuxna har. När det gäller barn och unga behöver den fysiska planeringen utgå från den gåendes och cyklandes perspektiv, med korta avstånd och enkla sammanhängande stråk. Livsmedelsbutik, skola, förskola, parker, kompisar, platser för lek och fysisk aktivitet ska kunna nås inom nära räckhåll. Det fysiska avståndet bör kompletteras med upplevda faktorer som överskådlighet, genhet, orienterbarhet, trygghet, säkerhet och minskade barriärer.

GENERELL BESKRIVNING

Att kunna resa på egen hand är en förutsättning för barns och ungas rörelsefrihet. Förutom fungerande kollektivtrafik innebär det också trygga och säkra anslutningar. Trafikerade närmiljöer gör att barns rörelsefrihet begränsas genom att föräldrar måste övervaka och följa med till olika verksamheter. Föräldrar slits då mellan att skydda sina barn från biltrafik och att ge dem frihet att på egen hand och utforska närmiljön och därmed utvecklas.

För att verkligen få tillgång till vardagslivets rum och innehåll behöver barnen känna sig trygga året om och över dygnet. Det kan handla om tryggheten utanför bostaden, på gården, på gatan, i parker, på väg till skolan. I sin närmiljö kan det handla om att barnen känner till de som bor i området och man pratar då om begrepp som social kontinuitet, vilket innebär att folk bor kvar. Trygghet skapas också genom att det finns ett flöde av människor där, ett socialt liv. Därtill bidrar stadsrummets eller miljöns utformning till en plats trygghet genom att vara överblickbar och orienterbar. Känsla av trygghet och säkerhet behöver emellertid inte hänga ihop. Om en miljö utformas säkert men inte upplevs som trygg, kan det leda till att säkerheten istället blir sämre eftersom man hittar alternativ till det man upplever som otryggt. Ett exempel är när gångtunneln undviks och vägen istället korsas ovanpå. Ett annat exempel är när föräldrar känner att barnens skolvägar är otrygga gör att de skjutsas till skolor. Detta innebär i sin tur att områdena runt skolor inte längre är säkra och trygga, samtidigt som barns rörelsefrihet begränsas.

OMRÅDET IDAG

- Domineras av parkering och resandefunktioner
- Området har få vistelsekvaliteter
- Få eller inga bostäder
- Få boenderelaterade funktioner
- Området fungerar inte praktiskt för barn
- Detta är ett område som är väldigt viktig som mötesplats för unga
- Området präglas av trygghet och otrygghet på samma gång - tryggt för att det är befolkat, otryggt när det är kväll eller när man konfronteras med okända människor
- I närområdet finns flera temporära bosättningar
- Området präglas av service för pendlare

Inventering

RESENÄRER OCH VERKSAMHETER

Området domineras av en resandefunktion med sin direkta koppling till både bussterminal och tågstation och närheten till spårvagnsanslutningar. Planområdet utgör en viktig funktion för bilparkering och för hämtning och lämning med bil av tåg- och bussresenärer. Här passerar, väntar och genar man främst intill och igenom Nils Ericsonterminalen.

I närområdet finns många arbetsplatser. Centrala Göteborg överlag domineras av arbetsplatser. Däremot är avsaknaden av boende stor. Därmed saknas också en hel del vardagslivsfunktioner i form av bostadsanknuten service.

TRAFIK OCH VISTELSE

Området kring Centralstationen domineras av stora och komplexa trafikytor med många trafikslag. En konsekvens av det är att vistelseytorna är få och lågkvalitativa. Områdets rekreativvärden är låga på grund av sitt isolerade läge och de hårdgjorda ytorna. Idag är det stor skillnad på områdets norra och södra del med avseende på vistelsevärden. Norra delen kan uppfattas av flera som ett "ingenmansland" som man passerar på väg till andra målpunkter. Området är inte övervakat och har låg genomströmning. Därför har det också blivit ett område med flera tillfälliga boenden. Här finns plats, närhet och enskildhet som gynnar detta. Däremot skapar det otrygghet för andra. Södra delen, mot parkeringen vid Nils Ericsonterminalen, är mer aktiv med hög närvaro av människor, mycket på grund av den hämtnings- och lämningsfunktion som finns här.

TRYGGHET ÖVER DYGNET

Idag har angränsande stråk och utbredningsområde generellt god visuell överblickbarhet med en tydlig funktionell karaktär. Kanske beror detta på trafiklandskapet som är oexploaterat av byggnader. Däremot är trafikmiljöerna storskaliga, svåra och ibland ogenomträngliga i vissa snitt. Karaktären och upplevelsen ändras drastiskt kvällstid, särskilt norrut, på grund av frånvaron av människor.

Gullbergsvass/Gullbergsstrand samt Lilla Bommen har redan idag ett flertal stora arbetsplatser vars anställda ankommer till centralstationen, promenaden hit upplevs ta alldeles för lång tid i förhållande till faktisk sträcka. Vidare kan det kännas otryggt utanför kontorstid, då området i princip ligger öde.

Idag präglas planområdet av avlämning och upphämtning med bil eller passage för byte av transportslag. Det finns få platser för vistelse.

Målsättning och nycklar

POLITISKA DOKUMENT

Stadsutvecklingsprogrammet för Centralenområdet menar att området ska vara en del av staden där gående prioriteras i en attraktiv stadsmiljö. Området ska bli en inkluderande och levande del av staden med tät och finmaskig stadsstruktur, med blandade funktioner och erbjuda en attraktiv stadsmiljö för etablering av stora och små verksamheter.

Området ligger i gränslandet mellan vad Översiktsplanen för Göteborg anger som centrala staden och stadens förnyelseområden. Detta gör att området har en särskilt viktig roll att knyta ihop den befintliga stadskärnan med de nytillkommande stadsområdena. Översiktsplanen menar att en god regional tillgänglighet ska eftersträvas genom att skapa bra förutsättningar för kollektivtrafiken. Resande med kollektivtrafik, cykel och till fots ska prioriteras och en hög faktisk täthet ska eftersträvas. Behovet av både större och mindre parker för rekreation och hälsosam stadsmiljö ska tillgodoses. Nya bostäder ska ha god tillgång till bostadsnära grönytor med tillfredsställande kvaliteter.

REFLEKTION

För att den nya exploateringen ska fungera för olika befolkningsgruppers, besökare eller förbipasserandes vardagsliv krävs en öppen och tillgänglig yttre miljö. Mikroklimatet för de delar som lämpar sig för gratis vistelse, spontant uppehåll och väntan, liksom spontana möten är viktigt. Soliga platser i lä som inte är kommersiella måste finnas. Finns det ställen där vem som helst tillåts att bara "sitta och glo"?

STADENS MÅLSÄTTNING

- Gående prioriteras
- Inkluderande platser
- Levande platser
- Täthet och finmaskighet
- God regional tillgänglighet
- Park och rekreation
- Platser med bra mikroklimat

Områdets utveckling innebär att platsen ska uppdateras från att vara en huvudsaklig regional knutpunkt och mötesplats till att också bli en livsoas. En livsoas är en plats som ger förutsättningar för livskvalitet; ett varierat utbud av både bostäder, verksamheter, liksom ett brett publikt utbud av handel, kultur, fritidsaktiviteter, rekreation liksom tillgänglig och väl fungerande service.

Samtidigt är dess funktion som regional knutpunkt fortsatt mycket viktig, som både välkomnar och tar hand om sina besökare och som erbjuder utmärkta bytesmöjligheter för resenären och god framkomlighet för kollektivtrafiken.

Att hitta en balans mellan alla dessa olika funktioner är svårt, men oerhört viktigt.

Centralstationen Malmö

NYCKEL 7
*Trygghet och be-
folkade platser*

För att verkligen få tillgång till vardagslivets rum och innehåll behöver alla känna sig trygga året om och över dygnet. Det kan handla om trygghet utanför bostaden, på gården, på gatan, på perrongen. Det är viktigt att jobba vidare med både upplevd trygghet och faktisk säkerhet. Storskalig infrastruktur är en svår barriär i sig och särskilt påtaglig för barn. För att öka säkerheten i området och underlätta för att alla ska kunna ta sig fram är det viktigt (liksom föreslaget) att arbeta vidare med hur man kan skapa ett finmaskigt och sammanhängande gatunät utan barriärer och där gående och cyklister ges företrä-

de. Det kan också handla om att hålla nere hastighetsgränser och skapa tydliga gränser mellan friytor och trafikytor.

Därtill kommer att platsen omges av höga bullernivåer och luftföroreningar som också är mer kritiska frågor ur ett barnperspektiv då de är mer känsliga för detta.

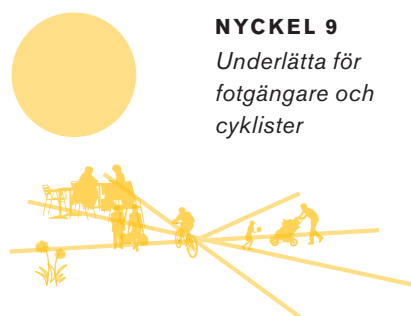
Genom att bemanna funktioner kan förutsättningar för tryggheten öka, genom exempelvis bemannade toaletter, värdar och annan service. Även hotellverksamhet kan bidra med bemannade funktioner under dygnet alla timmar.

NYCKEL 8
*Kvalitativa och
integrerade platser
för barn och unga*

För att vardagslivet på platsen ska vara oproblematiskt och funktionellt är trygghetsaspekten helt avgörande. Idag upplevs området både tryggt och otryggt, men känslan är olika för olika befolkningsgrupper och vid olika tider på dygnet. Det är viktigt att det skapas förutsättningar för olika verksamheter med olika dygnsrytmer.

Platsens kvalitet är därför oerhört viktig. För barn och unga är det också särskilt viktigt att platser för möten och samspel inte kostar pengar eller kräver en vuxen persons närvaro.

NYCKEL 9
*Underlätta för
fotgängare och
cyklister*

Relationen mellan de olika trafikslagen behöver balanseras. Tillgängligheten för bilar ska enligt målsättningar kvarstå även framöver men balansen mellan trafikslagen måste förbättras. Idag upplevs området av många som svårorienterat och trafikdominerat.

Utgångspunkten är att maximera gång- och cykeltrafiken, att prioritera kollektivtrafiken och balansera biltrafiken. Det krävs kreativitet för att finna nya lösningar och mod att våga gå emot traditionella metoder. Ett ökat antal fotgängare och cyklister ger fördelar och en positiv spiral skapas.

Ju fler som går och cyklar, desto fler vill och vågar röra sig i ute i staden, men det måste skapas förutsättningar för detta. Det ska vara enkelt, bekvämt och lustfyllt att röra sig till fots inom planområdet och i de omgivande stadsrummen. Det ska vara enkelt och tryggt att byta mellan trafikslag, parkera sin cykel etc. De som färdas till fots och med cykel kommer att vara i olika åldrar, vistas vid olika tidpunkter och av olika skäl (passera, vänta, vistas, pendla etc.)

Identitet

- skapa tillhörighet till området och stärk rättigheterna.

Den tillhörighet man känner till ett område hänger samman med områdets karaktär och hur individen förstår sin omgivning, med känsla av förankring, trygghet, kontinuitet och med möjligheter att få vara medskapande. Det hänger också samman med att bebyggelsemiljön är väl omhändertagen, att det går att läsa bebyggelsens historia och förstå sammanhang.

GENERELL BESKRIVNING

Begreppet identitet kan i det här betyda två saker. Dels handlar det om en miljöns karaktär, dels om människans identitet kopplad till en miljö. Göteborg är de små stadsdelarnas stad. Kan den lokala identiteten samtidigt både stärkas och överbryggas, så att den ger plats för fler?

Om de unga får ökad kunskap om och förståelse för närmiljön, får de samtidigt större möjligheter att vara med och påverka och vara delaktiga: Se, förstå, förändra. Det är betydelsefullt att som medborgare och boende i ett område kunna förstå samtiden genom att även se vägen dit. Vi är en del av en lång historia. Då kan hemkänsla och en känsla av tillhörighet uppstå.

OMRÅDET IDAG

- Transportnod
- Resenärsfokus
- Anonym plats
- Kommersiell
- Tillåtande
- Ungas plats för vistelse
- Social arena
- Tryggt och otryggt
- Konflikter

Inventering

EN KOMMERSELL KARAKTÄR

Centralstationens roll är komplex och viktig i staden. Den mest uppenbara funktionen som transportnod får alltmer stå tillbaka för sekundära funktioner. Man kunde t.o.m. argumentera för att allt för mycket fokus hamnar på betalande resenärer. Centralenområdet har en utpräglad kommersiell karaktär och är relativt anonym.

EN SOCIAL ARENA

Behovet av en anspråkslös offentlig plats inomhus växer allt eftersom stadens övriga rum förtätas och kommersialiseras. Hit kommer många, framför allt unga, som saknar stark anknytning till sitt bostadsområde. Stationen är en social arena, troligen finns det ingen plats i staden där så många grupper ur befolkningen möts med gemensamt syfte. En viktig egenskap är att stationen erbjuder väderskyddade uppehållsplatser inomhus större delen av dygnet.

Stationens målgrupp är inte stationär och skiftar karaktär flera gånger under dygnet. Den tillåtande atmosfären ger också upphov till dilemman eller i värsta fall konflikter då grupper med vitt skilda ärenden hamnar tätt inpå varandra. Att rummen är relativt små gör också att de lätt kan "tas över" av en dominant grupp och då upplevas otryggt av andra personer.

För resenärer fungerar Centralstationen och Nils Ericsonterminalen som en ingång till Göteborg, med sin fina arkitektur och väldimensionerade rum.

EN SPLITTRAD KARAKTÄR

Bergslagsparken ligger i princip outnyttjad och avskuren av stora trafikflöden, norr om centralen. Platsen borde genom områdets brist på grönyta kunna spela en mycket större roll och har även kulturhistoriska värden att bygga vidare på. Idag fungerar parken som plats för temporära

Centralstationen och dess närmiljöer utgör ett splittrat och komplex miljö. Här finns allt från tillåtande och befolkade stadsmiljöer till hårdgjorda, svåra och öde trafikmiljöer.

boenden, för droghandel etc. Intill parken ligger en välanvänd idrottshall, som tyvärr inte utnyttjar eller berikar parken med sin aktivitet.

Inom- och utomhuskaraktärerna och identiteten i området är i dag helt skilda. Precis i sömmen mellan terminalen och parkeringen finns en väntzon som idag är relativt identitetslös. Uppfattningen är att det finns en omsorg om platserna inomhus som inte finns utomhus. Utomhusmiljöerna kantas av trafik, barriärer, baksidor och en känsla av otrygghet.

Målsättning och nycklar

POLITISKA DOKUMENT

Stadsutvecklingsprogrammet för Centralenområdet menar att området ska vara en attraktiv stadsmiljö för etablering av stora och små verksamheter med unik regional och lokal tillgänglighet som drivkraft. En regional knutpunkt med en attraktiv resandemiljö, utmärkta bytesmöjligheter för resenären och god framkomlighet för kollektivtrafiken. Området ska ha karaktären av täta och blandade stadsmässiga områden där platser införlivas och grönska tillskapas staden.

REFLEKTION

Identitet handlar mycket om tillgång och rätt att vara en del av och välkommen på en plats, i ett område, i ett sammanhang. En stark karaktär på platsens utformning, exploatering och arkitektur kan både tränga undan människor så väl som bjuda in. Det gäller att vara varsam med detaljerna, rollen och karaktären där det gemensamma, öppna, det tillgängliga möter det halvprivata, exkluderande, kommersialiserade.

Identitet som ett socialt värde handlar i detta fall inte om att specifikt bygga ikonbyggnader, stärka ett varumärke

STADENS MÅLSÄTTNING

- Etableringsområde
- Regional och lokal tillgänglighet
- Tät och blandad stadsbälg
- Platser ska införlivas
- Grönska ska tillskapas

eller att få en stadssiluett. Istället handlar det om hur människor känner sig här, hur de relaterar till platsen, vilka värden det skapar för göteborgarna, och vilken känsla de har inför mötet med området.

Det handlar om hur man tillåts vara här, oavsett ärende, oavsett målpunkt, hur man kan vistas, vad man känner igen hur det går att orientera sig och om man känner att man kan påverka och förändra sin relation till platsen. På platsen, i området, kommer människor vara resenärer, kunder, pendlare, boende, besökande, passerande etc.

NYCKEL 10
Stärk orienterbarheten för fler

Att alla befolkningsgrupper oavsett om man vistas här för första gången, tillfälligt eller regelbundet, som ett barn som pendlar eller en vuxen som pendlar, eller någon med en funktionsvariation kan orientera sig är en utmaning men helt avgörande för hur välkomnande och tillåtande området kan vara.

Orienterbarheten är viktig för att platsen och området ska vara funktionell. Förutsättningarna för att orientera sig skiljer sig stort genom olika åldrar, olika befolkningsgrupper, om man varit i området förr eller om det är första gången. Oavsett är tydlighet, överblickbarhet viktigt där en tät

exploatering kräver mer. Det handlar om en medvetenhet i allt från läsbarhet och igenkänning, från detaljer och material till stadsstrukturer och kopplingar, överblickarhet och vyer.

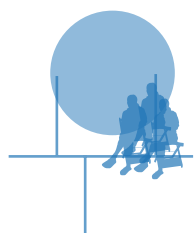

NYCKEL 11
Skapa rättigheter

Hur kan en plats kännas som en allmänning - en plats som tillåter alla oavsett vem man är? En sådan plats är inte i anspråktagen av någon, ingen upplevs äga den eller ha mer makt här än någon annan. Planeringen av området har en viktig roll i att reglera och värna människors rättigheter till en plats. Undvik att ge platser alla tänkbare möjligheter. Sådana strategier, som spänner över alla grupper som använder området, tenderar att låta särintressen att ta över. Konstatera hur rättigheter kan värnas och verkställ detta i planregleringen.

Det är när centralstationens funk-

tioner dominerar över livsoasen som konflikt dem emellan kan uppstå. För att platsen både ska vara en livsoas och en centralstation måste dess utbud samarbete året runt och tillsammans skapa en sammanhängande helhet. Takterasser har av erfarenhet svårt att uppnå förutsättningarna för att kunna vara totalt öppet och med hög tillgång. Därför är det viktigt att med omsorg avvara markplanet för fullt ut publika miljöer och istället utveckla ytor på andra våningsplan till semipublika, semiprivata platser med exempelvis boendekvaliteter, för föreningar, aktiviteter, avkoppling etc.

NYCKEL 12
En social arena med band till historien och kopplingar till omgivningen

En socialt stark identitet skapas när invånarnas vardagliga användande av stadsmiljöerna över tid, i ett växelspel mellan människa och miljö skapar ett uppbyggande av en gemensam identitet och en identitet genom minnen och händelser. Därför är det också viktigt att knyta an till vad platsen är idag och vad den har varit.

Att människor på olika sätt kan agera och engagera sig ses som en avgörande faktor för utvecklingen

av en inkluderande och trygg plats. Människor behöver känna engagemang för platsen, vilket ofta hänger samman med faktiska förutsättningar till delaktighet och upplevd sådan.

Idag domineras platsen av hårdgjorda transport- och konsumtionsytor. För att skapa en annan identitet, karaktär och relation till människor här krävs fler kvalitativa gröna miljöer och kopplingar till vatten och omgivande områden.

Barnperspektivet

En skillnad mellan barn och vuxna är att barn inte har rösträtt. De har inte någon som direkt representerar dem i politiken. Barn har liten makt att påverka hur vi vuxna bygger och utvecklar det samhälle som de är en del av. Därför är det viktigt att vuxna är noggranna med att ge unga utrymme för att involveras och lyfter barnens eget perspektiv i processen.

BARNS RÄTT

Barn är alla människor under 18 år. Med barn menar vi alla barn, oavsett kön, religion, socioekonomisk bakgrund, etnicitet, sexuell läggning eller funktionsvariationer. Barnkonventionen, FN:s konvention om barnets rättigheter, antogs av FN:s generalförsamling 1989. Som ett av de första länderna ratificerade Sverige konventionen 1990. Den handlar om att det enskilda barnets rättigheter ska gälla alla barn och i alla samhällen, oavsett kultur, religion, eller andra särdrag. Barnkonventionen gäller alla frågor som rör barn, inte bara direkt som skol- eller barnomsorgsfrågor utan även i mer indirekta fall som vid samhällsplanering och vid infrastrukturprojekt.

Barnkonventionen är uppbyggd av 54 artiklar varav fyra är vägledande för hur helheter ska tolkas. Enligt Barnombudsmannen benämns de vägledande artiklarna "de fyra huvudprinciperna" enligt nedan:

- Artikel 2: Principen om barnets rätt att inte diskrimineras
- Artikel 3: Principen om barnets bästa i främsta rummet
- Artikel 6: Principen om barnets rätt till liv och utveckling
- Artikel 12: Principen om barnets rätt att få uttrycka sina åsikter.

Idag är stationen och dess omgivning en vital plats för stadens och regionens ungdomar. En plats för de barn som pendlar, för att mötas upp, för att passera till och från aktiviteter och andra målpunkter. Ändå är området idag inte alls utformat för att fungera särskilt väl för dem.

Inventering

SAMMANHÅLLEN STAD

Generellt är kollektivtrafikens knutpunkter viktiga för barn och ungdomar. Centralstationen tillsammans med Brunnsparken och Nordstan pekade ut som välanvända platser för ungdomar. Här umgås man gärna och miljöerna upplevs relativt trygga.

SAMSPEL

Nils Ericsonterminalen används som en lugn och trygg mötesplats för ungdomar. Här möts man oavsett tid på dygnet och har nära tillgång till lokala och regionala bussar och tåg. För andra barn och unga finns Volviahallen, Nordstan, Kanaltorget osv. i angränsning till planområdet. Volviahallen används för flera av skolorna.

VARDAGSLIV

Området omfattar idag inga vistelseytor anpassade för mindre barn. Buller- och trafikmiljön är direkt olämplig för de yngre barnens vistelse. Däremot är det många ungdomar som har dessa ytor som sin plats för att umgås, mötas och transportera sig dagligen. Knutpunkter upplevs ibland otrygga och detta hänger ofta ihop med vistelse på kvälls- och nattid då många berusade människor samlas här och då avsaknaden av vuxna är påtaglig.

Området har idag svåra trafik- och

bullermiljöer som särskilt påverkar barn och begränsar deras rörelsefrihet här. Det finns få, tillräckligt stora och kvalitativa utemiljöer med överblick och med vuxnas närvaro.

IDENTITET

Centralstationen är en av de viktigaste punkterna för ungdomar i centrum, staden och resten av regionen. Hit kommer man och här gör man sina byten för att komma vidare till vänner, skola, aktiviteter etc. Här sker mötet med staden, avskedet från staden och detta kan för många unga symbolisera frihet och nya möten. Här får man vara. Allt kostar inte.

OMRÅDET IDAG - BARNPERSPEKTIVET

- Barn och unga pendlar
- Ställe att umgås
- Behöver platser som "inte kostar"
- Bullriga miljöer
- Svåra trafikmiljöer
- Otrygghet

Målsättning och nycklar

BARN I STADEN

Den fysiska planeringen har genom tiderna haft olika problem att lösa och olika förutsättningar att utgå ifrån. Barn och barns livsmiljöer har i skiftande omfattning funnits med och prioriterats när staden har utvecklats. Det är helt klart att stadens fysiska struktur påverkar barns rörelsefrihet och möjligheter till samspel och lek, vardagsliv, identitet samt hälsa och säkerhet.

Staden ska planeras så att skadliga effekter av exempelvis buller och avgaser minimeras, då barnen är mer känsliga för buller och luftföroreningar. De andas in mer luft och har större hudyta i förhållande till sin vikt än vuxna, vilket gör att de är mer känsliga för miljöpåverkan. Deras kroppar är inte heller färdigutvecklade och deras hud är tunn och ömtålig, vilket gör dem än mer utsatta.

Barn använder hela sin närmiljö till lek och samspel. Desto mindre barnen är ju närmare sitt eget hem leker de och i takt med att de blir äldre utökas detta område. Barn leker också överallt där de kan. De bär med sig leken överallt, även i trafiken. Detta ställer stora krav på att trafikmiljön utformas säkert.

Enligt forskning är barn inte trafikmogna förrän i tolvårsåldern, eftersom barn i tidigare åldrar saknar fysiska förutsättningar för att kunna bete sig säkert i trafiken. Barn har svårt att sätta sig in i hur andra tänker, och kan

därför inte bedöma om en förare tänker stanna eller svänga.

Barn på cykel ställer också större krav på vägunderhåll, kvalitet på vägbanan och avståndet till förbipasserande motorfordon. Den vanligaste sortens olyckor för barn på cykel är singelolyckor.

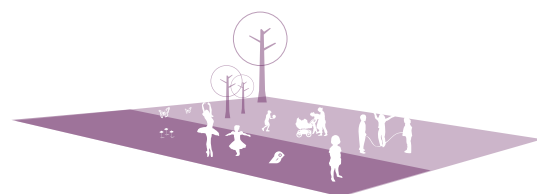
Tillgången till grönområden är också viktigt för barns hälsa. De behöver grönområden och utemiljöer för sin mentala, sociala, fysiska och motoriska utveckling. Återigen så är det också viktigt med säkra anslutningsvägar till och från dessa områden.

Förutom grönområden så är förskolegårdar och skolgårdar viktiga eftersom barn spenderar mycket av sin tid här. Bra skolgårdar ger många positiva effekter på barns hälsa och välbefinnande. Skolgårdar behöver kunna erbjuda både flexibilitet och erbjuda utmaningar för att trigga barnens fantasi och för att de ska få utlopp för sin kreativitet. Kvalitet kan aldrig ersätta kvantitet.

Kultur i alla sina former betraktas som en viktig del i det goda hälsofrämjande livet.

NYCKLAR

Alla nycklar under de tidigare avsnitten berör barn och unga i någon utsträckning. Flera av de nycklarna är specifikt viktiga för just denna befolkningsgruppen. Här nedan samlas de specifika nycklarna inklusive några ytterligare, i syfte att förstärka barnperspektivet.

DELAKTIGHET OCH MEDSKAPANDE

Är det en plats för barn och unga? Skola, förskola? För att få en miljö utformad för och av barn och ungdomar krävs medskapande och reellt inflytande.

Förslag för fortsatt process:

Ta fram en färdplan Barn och unga – nu, byggprocess, färdigställande, utveckling, omvandling, förvaltning.

Arbeta med temporära åtgärder redan nu. Arbeta exempelvis med de ungdomar som vistas i Nils Ericsonterminalen kvällstid.

Delaktighet och omsorg vid gestaltning av platser, stråk och parker.

Tidigare nycklar som särskilt berör barnperspektivet

NYCKEL 1
*Hitta nya sätt att
öka mångfalden
och rätten till
området*

Sidan 15

I detta område kommer det krävas fler lösningar och förutsättningar (än ett bostadsinnehåll) för att kunna skapa förutsättningarna för mångfald.

För att kunna förändra och komplettera dagens något ensidiga demografiska bild av omkringliggande område, där bostäderna är få, singelhushållen är vanligast och bebos av en stor andel unga vuxna, behöver andra förutsättningar för vistelse förbättras. Förutsättningar för barn

och ungas vistelse måste exempelvis stärkas.

Gymnasium, idrott, ungdomsverkssamhet, mötesplatser för unga, föreningar etc kan alla bidra till att fler människor välkomnas och blir en del av områdets mångfald.

Samtidigt behöver platsens utbud kunna fylla de vardagliga behoven hos framtidens boende. Kommersiell service behöver kompletteras med icke kommersiell service och offentlig service som förskola, och skola.

NYCKEL 6
*Samla människor
men hitta tillräcklig yta*

Sidan 19

Att skapa rörelse och befolkade platser är viktigt men det kan även kännas otryggt och obehagligt om det är för trångt när man tvingas samman med grupper man inte är bekväm med. Det är därför viktigt att samla människor, sprida ut rörelserna över dygnet men att ge det tillräckligt med yta så att det befolkade upplevs som en närvaro av andra men undviker att upplevas trångt och för påträngande. De allmänna ytorna behöver vara ge-

nerösa för att kunna tillåta människors olikheter och behov.

En inkluderande plats med förutsättningar för samspel har tillräckligt stora ytor för att alla olika människor ska få plats och ta plats, platser för gratisnöjen, parkbänkar, fina och trivsamma utemiljöer. Ett bra exempel på gratisplats med stillhet som är uppskattade idag är "bersåerna" i Nils Ericson terminalen och lådorna på Nils Ericsonsplatsen.

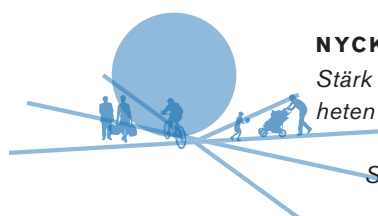

NYCKEL 8
*Kvalitativa och
integrerade platser
för barn och unga*

Sidan 23

För att vardagslivet på platsen ska vara oproblematiskt och funktionellt är trygghetsaspekten helt avgörande. Idag upplevs området både tryggt och otryggt, men känslan är olika för olika befolkningsgrupper och vid olika tider på dygnet. Det är viktigt att det skapas förutsättningar för olika verksamheter med olika dygnsrytmer.

Platsens kvalitet är därför oerhört viktig. För barn och unga är det också särskilt viktigt att platser för möten och samspel inte kostar pengar eller kräver en vuxens närvaro. En tillåtande gestaltning med formelement som kan nyttjas på flera sätt kan ge mer värden till platser och stråk.

NYCKEL 10
Stärk orienterbarheten för fler

Sidan 27

Att alla befolkningsgrupper oavsett om man vistas här för första gången, tillfälligt eller regelbundet, som ett barn som pendlar eller en vuxen som pendlar, eller någon med en funktionsvariation kan orientera sig är en utmaning men helt avgörande för hur välkomnande och tillåtande området kan vara.

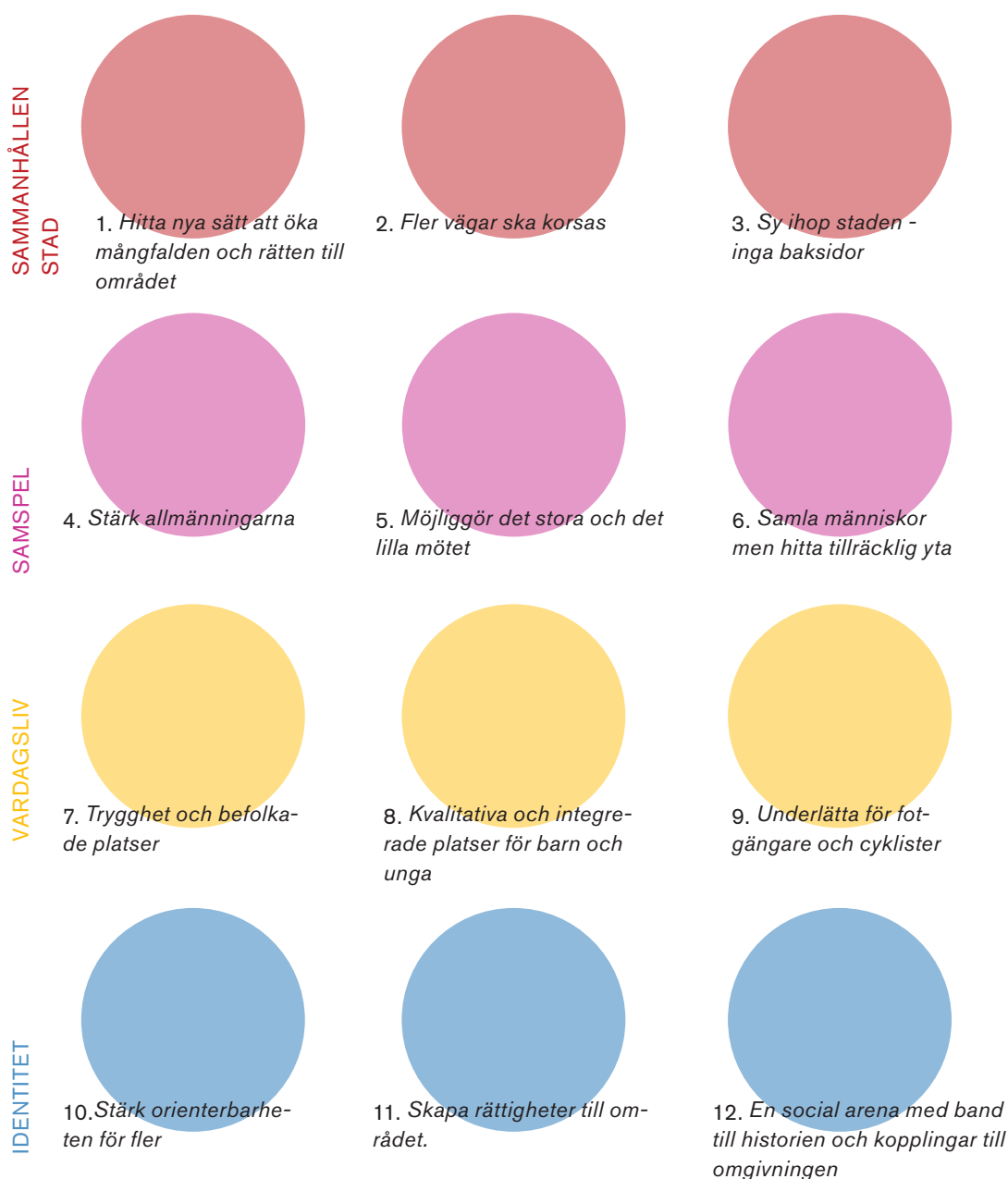
Orienterbarheten är viktig för att platsen och området ska vara funktio-

nell. Förutsättningarna för att orientera sig skiljer sig stort genom olika åldrar, olika befolkningsgrupper, om man varit i området förr eller om det är första gången. Oavsett är tydlighet, överblickbarhet viktigt där en tät exploatering kräver mer. Det handlar om en medvetenhet i allt från läsbarhet och igenkänning, från detaljer och material till stadsstrukturer och kopplingar, överblickbarhet och vyer.

Sociala nycklar

- sammanfattning

12 "nycklar" har lyfts fram som ger en tydligare bild av var fokuset behöver ligga i utvecklingen av planområdet för att ta hand om de sociala aspekterna och barnperspektivet i besluten. Nycklarna ger aspekter och sociala värden som är mest kritiska, mest relevanta i det fortsatta planeringsarbetet och har fungerat som stöd för att ta fram illustrationsplan, plankarta och kvalitetsprogram för bebyggelsen respektive offentliga rum, för detaljplanen för Centralstationen - RegionCity.

Analys inför samrådet

- en process

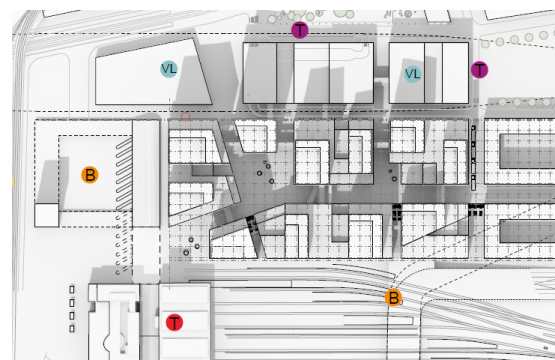
Att analysera och bedöma ett planförslag utifrån dess konsekvenser för en social miljö och barns fysiska miljö är något som behöver genomgå en process, finnas med kontinuerligt för att ge avtryck i planeringens avvägningar. Inventeringen och nycklarna ska ha utgjort ett stöd när planförslaget utformats, förändras och omvärderas. I detta avsnitt redovisas en första analys av de förslag som var aktuella inför samrådet, under 2015. Inventeringen och nycklar har fungerat som underlag för avvägningar hittills i processen.

FÖRÄNDRINGEN AV PLANFÖRSLAGET

I början av detta arbete har Jernhusen presenterat en planstruktur som fungerat som utgångspunkt i planprocessen. Denna har med tiden utvecklats till ett antal alternativa planstrukturer som alla bidragit med olika lösningar och kvaliteter.

När inventeringen i denna sociala konsekvensanalys och barnkonsekvensanalys var genomförd, fanns planstruktur 2 på ritbordet. Denna utgjorde underlag för en första analys med hjälp av nycklarna av vad förändringarna kan tänkas innebära ur ett socialt perspektiv och ur ett barnperspektiv. Analysen har gjorts av White Arkitekter tillsammans med Göteborgs stads projektgrupp för detaljplanen. Denna analys presenteras på följande sidor.

Analysen av planstruktur 2, tillsammans med andra avvägningar har gjort att man landat i en tredje planstruktur som kommer att finnas med under samrådet. Några reflektioner kring denna samlas avslutningsvis i detta avsnitt men kommer också att summeras med hjälp av samrådsyttrandena.

Initialt planförslag / Jernhusen

1

Planstruktur 2 - analyserat / SBK

2

Bearbetat planförslag - inför samråd / SBK + Jernhusen

3

ÖVERGRIPANDE UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

Förändringen av denna del av Centralenområdet ger en unik möjlighet att utöka ett område som har identiteten och en roll som stationen och knutpunkt för människor. Området kan också, med rätt utformning addera möjligheten att koppla ihop staden, stärka sambanden, tillföra saknade sociala värden, skapa närhet till både älven och stadskärnan.

Entréerna och brynzonerna är avgörande för hur inbjudande och inkluderande området kan bli. Det ligger en utmaning i att hitta en balans mellan symbolvärdet i en skyline som ses av många på långt håll och ett gemensamt, offentligt rum av hög klass i marknivå.

Det ligger också en utmaning i att skapa en genomsläpplighet i strukturen och samtidigt skapa en sammanhållen karaktär på området som ska funka internt och lokalt för de som kommer befolka det nya. För att binda samman centralstationens roll och tillåtande karaktär måste den nya strukturen särskilt öppna upp mot den befintliga delen av stationen.

För att kunna öppna upp för en blandning av innehåll och aktivitet, privat och offentligt, stora sammanhang och små krävs en detaljplan som är långsiktig och generell. Samtidigt finns det vissa förutsättningar i struktur som kan säkerställa eller styra hur dessa kvaliteter kan uppnås. Exempelvis är området litet vilket ger begränsade möjligheter till ytor och funktioner.

Denna struktur ger bättre förutsättningar för omgivande stadsutveckling med platser och stråk. Finns möjlighet ger framtida möjligheter till varierat innehåll. Strukturen ger möjligheter till så väl offentliga platser inomhus, som utomhus, i mindre platsbildningar och stråk. Det är viktigt att dessa säkerställs som offentliga och med litet kommersiellt inslag så att inte ytor blir exkluderande för de som inte konsumerar.

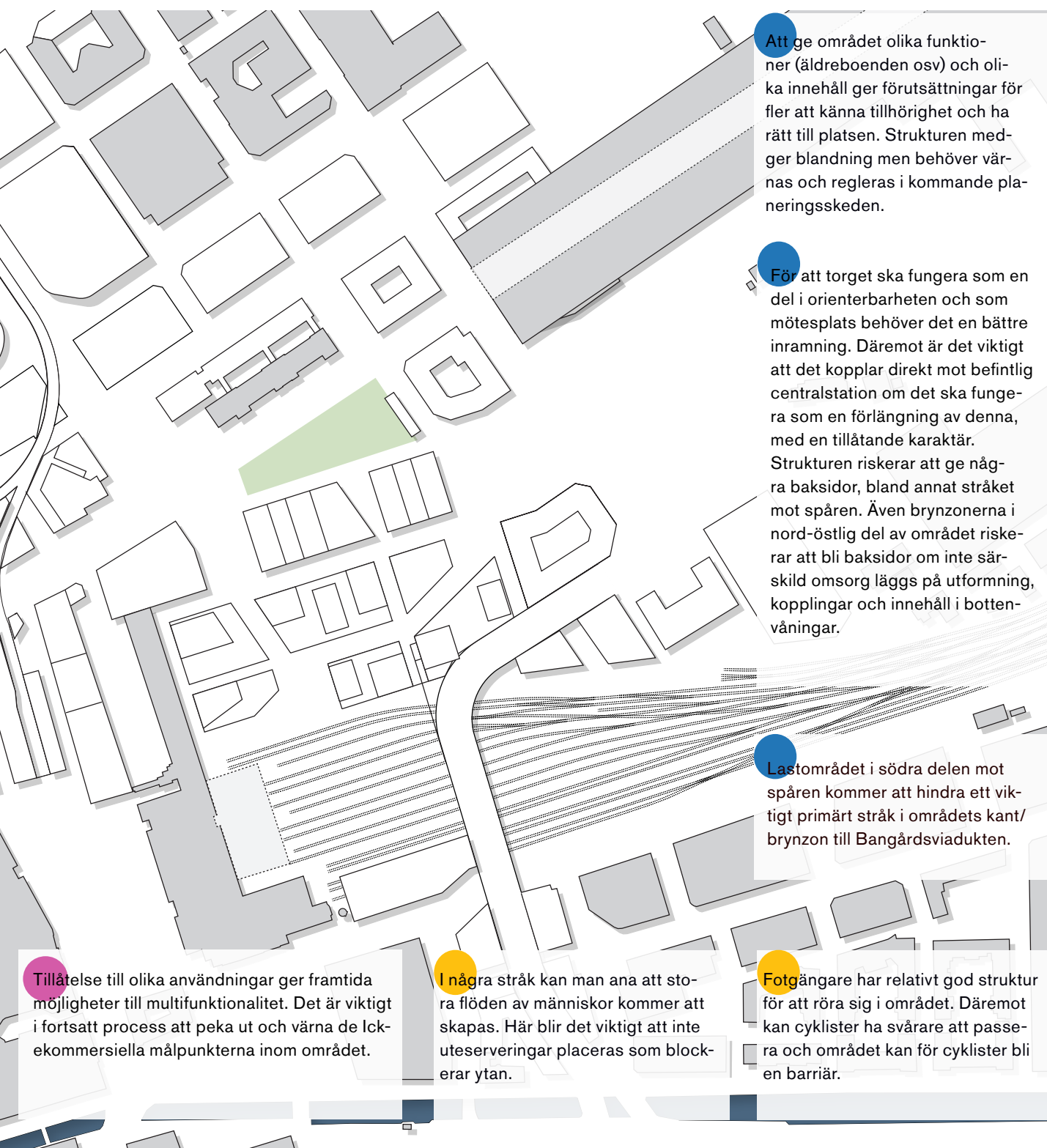
Det krävs att Nils Ericsonsterminalens östra fasad blir dubbelsidig (vänd verksamheter åt två håll) så blir baksidan en framida mot det snabba stråket. Stråket kommer bli viktig som koppling och en fri bredd behöver säkerställas.

Garageinfarten är dåligt placerad från norr/Station Centralen eftersom den försvårar en framtida koppling från Hisingsbron.

Platser utomhus bör anges som allmän plats för att allmänningarna ska stärkas. Allmän plats kan styra utformningen och användningen utomhus

Gratis sittplatser, som inte kräver konsumtion, är viktiga. Dessa bör värnas i goda lägen med bra mikroklimat, sol etc

Hyresnivåer sätter hinder för blandat innehåll även om planen medger blandning – blandning kan dock öka över tid om hyresnivåerna jämnas ut jämfört med andra delar av staden.

Att ge området olika funktioner (äldreboenden osv) och olika innehåll ger förutsättningar för fler att känna tillhörighet och ha rätt till platsen. Strukturen medger blandning men behöver värnas och regleras i kommande planeringsskeden.

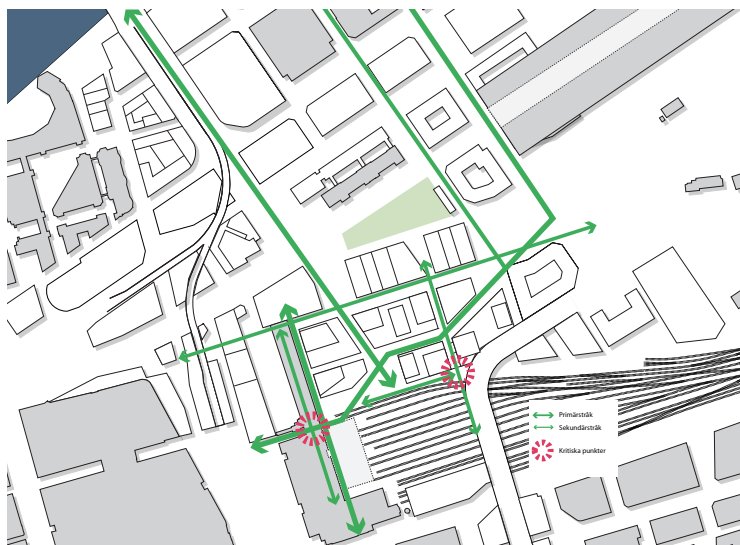
För att torget ska fungera som en del i orienterbarheten och som mötesplats behöver det en bättre inramning. Däremot är det viktigt att det kopplar direkt mot befintlig centralstation om det ska fungera som en förlängning av denna, med en tillåtande karaktär. Strukturen riskerar att ge några baksidor, bland annat stråket mot spåren. Även brynzonerna i nord-östlig del av området riskerar att bli baksidor om inte särskild omsorg läggs på utformning, kopplingar och innehåll i bottenvåningar.

Lastområdet i södra delen mot spåren kommer att hindra ett viktigt primärt stråk i områdets kant/brynzon till Bangårdsviadukten.

Tillåtelse till olika användningar ger framtida möjligheter till multifunktionalitet. Det är viktigt i fortsatt process att peka ut och värna de icke-kommersiella målpunkterna inom området.

I några stråk kan man ana att stora flöden av människor kommer att skapas. Här blir det viktigt att inte uteserveringar placeras som blockerar ytan.

Fotgängare har relativt god struktur för att röra sig i området. Däremot kan cyklister ha svårare att passera och området kan för cyklister bli en barriär.

Stråk och kopplingar, viktiga/kritiska punkter.

I strukturen leder vissa stråk mot stora barriärer som inte hanteras inom planen, exempelvis Nils Ericsonterminalen och Nordstan.

De nya kopplingarna mot framtida stadsstruktur och Bangårdsviadukten är viktiga att värna.

En stärkt koppling från planområdet till Bangårdsviadukten ger andra rörelsemönster än idag.

Två parallella stråk leds igenom området och ger flöden i två riktningar. De nya kopplingarna till omgivande områden är avgörande för hur genomsläpplig strukturen blir.

Förutsättningar för platskaraktärer, entréer, viktiga kopplingar etc

Takterasser kommer ha stora svårigheter att kunna fungera inkluderande för alla men kan däremot fylla en viktig funktion som halvprivata ytor. Ska ett innehåll kunna varieras kommer dessa taktytor behövas som exempelvis boendegårdar, aktivitetsytor, för föreningsliv etc.

Det finns en del viktiga siktlinjer genom området, så väl från markplan som från tak. Däremot behövs att visuell kontakt mellan markplan och takterasser möjliggörs för att ge förutsättningar till ökad trygghet och en känsla av större mångfald av människor.

Entrépunkter och platser som kan ge förutsättningar för hur välkomnande området kan bli.

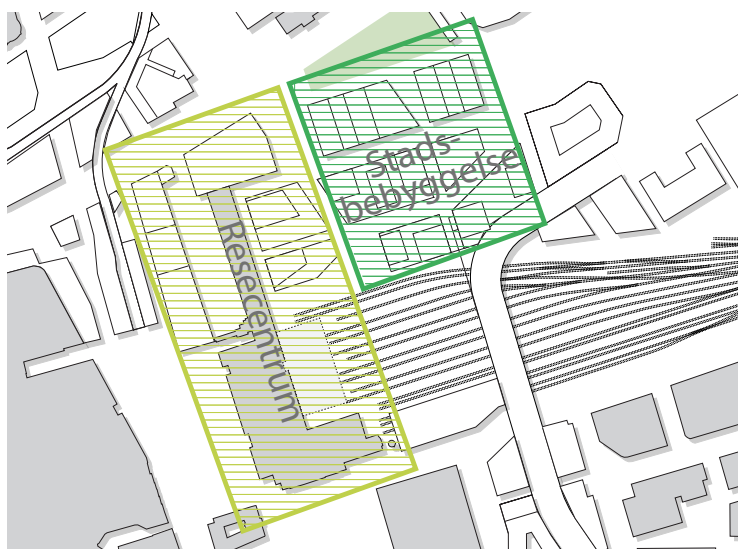
Resenärerna ger en social blandning och bör lockas in i planområdet – därför är det positivt med torg som länkas samman med "väntytter" nära perronger.

Förutsättningar och möjligheter för olika typ av innehåll.

Att säkerställa visst innehåll är viktigt för att öka mångfalden och att fler människors vägar ska korsas. Idrott, biograf, konferens, lokaler, vård, restaurang m.m. kompletterar ensidighet av handels- och kontorsanvändning.

Innehållet kommer att ge förutsättningar för områdets dygnsrytm. Om innehållet kan varieras kommer området kunna befolkas mer jämt än endast med en kontorstidsrytm och en resenärs-/pendlingsrytm. Det ger också särskilt ungdomar bättre förutsättningar för att vistas tryggt i området under kvälls- och nattetid.

Områdets struktur ger förutsättningar för olika karaktärer och funktion.

Med den nya strukturen kan man se en uppdelning av områdets karaktär genom att centralstationen som resande- och pendlingsfunktion följer utmed Nils Ericsonterminalen till Västlänksstation.

Områdets västra del kommer snarare att ha förutsättningar som arbets-, handels-, hotell- alternativt bostadsanvändning. Därmed behöver man stärka just de kvaliteter och förutsättningar som dessa olika livsmiljöer kräver i form av offentliga/privata platser, innehåll, infrastruktur, grönstruktur etc.

Frågeställningar inför samrådet

SAMMANHÅLLEN STAD

NYCKEL 1

*Hitta nya sätt att öka mångfalden
och rätten till området*

NYCKEL 2

Fler vägar ska korsas

NYCKEL 3

Sy ihop staden - inga baksidor

SKAPAR PLANSTRUKTUREN MÖJLIGHETER/HINDER FÖR:

- att detta område integreras med övriga staden när det omsluts av barriärer? Idag finns det ingen naturlig rörelse genom området. Jfr nuläget i Lilla Bommen
- att ta hand om och stödja framtida stadsomvandling?
- passager för alla befolkningsgrupper?
- kopplingar mot älven och Hisingen?
- kopplingar mot stadsutveckling i Centralenområdet och Gullbergsvass?

SAMSPEL

NYCKEL 4

Stärk allmänningarna

NYCKEL 5

Möjliggör det stora och det lilla mötet

NYCKEL 6

Samla människor men hitta tillräcklig yta

SKAPAR PLANSTRUKTUREN MÖJLIGHETER/HINDER FÖR:

- fysisk aktivitet av olika slag?
- plats för barn – vilka barn? Plats för funktionsvariation?
- förutsättningar att balansera offentligt och privat i syfte att samspel ska uppstå?

VARDAGSLIV

NYCKEL 7

Trygghet och befolkade platser

NYCKEL 8

Kvalitativa och integrerade platser för barn och unga

NYCKEL 9

Underlätta för fotgängare och cyklister

SKAPAR PLANSTRUKTUREN MÖJLIGHETER/HINDER FÖR:

- centralstationen att förbli och utvecklas till en plats för mångfald?
- vistelse av olika slag? Var väntar man? Var lämnar man av/var möter man upp? Var hänger man?
- boenden och de funktioner som krävs för detta? Vilken typ av boende?

IDENTITET

NYCKEL 10

Stärk orienterbarheten för fler

NYCKEL 11

Skapa rättigheter till området

NYCKEL 12

En social arena med band till historien och kopplingar till omgivningen

SKAPAR PLANSTRUKTUREN MÖJLIGHETER/HINDER FÖR:

- placeringen av entréerna till området och dess struktur?
- framsidor och baksidor?
- förutsättningar för upplevelsen att höra till? (rättigheter, roller, makt?)

Tack till alla som deltog i intervjuerna!

Bor: Göteborg
Ålder: 65
Besöker Centralstationen dagligen

Jag brukar komma hit och läsa tidningen

Bor: Borås
Ålder: 25
Besöker Centralstationen sällan

Det är inte så barnvänligt i bussterminalen

Bor: Skövde
Ålder: 30
Besöker Centralstationen sällan

Jag känner mig trygg här

Bor: Göteborg
Ålder: 12
Besöker Centralstationen då-då

Man går lätt vilse för att det är så stort här.

Bor: Göteborg
Ålder: 20
Besöker Centralstationen dagligen

Det är mysigt med många restauranger och cafeer

Bor: Berlin
Ålder: 28
Besöker Centralstationen mer sällan

It is a mix of people here

Bor: Göteborg
Ålder: 22
Besöker Centralstationen då-då

Stationshuset är väldigt fint inuti.

Bor: Alingsås
Ålder: 14-15
Besöker Centralstationen då-då

Vi brukar hänga vid den här stenen utanför Starbucks.

Bor: Göteborg
Ålder: 19
Besöker Centralstationen då-då

Det känns otryggt på natten, Jag tycker inte om att vara där på natten

Bor: Göteborg
Ålder: 18
Besöker Centralstationen då-då

Mycket människor på samma ställe, det gör att man känner sig otrygg.

Bor: Stensund
Ålder: 14
Besöker Centralstationen då-då

Jag känner mig otrygg här.

Bor: Göteborg
Ålder: 19
Besöker Centralstationen dagligen

Nils Ericssonplatsen är öppen och man ser ofta mycket folk här, men vi brukar undvika Nordstan för att det är för mycket folk där.

SOCIAL KONSEKVENSANALYS BARNKONSEKVENSANALYS

Bor: Göteborg
Ålder: 18
Besöker Centralstationen då-då

Bor: Göteborg
Ålder: 45-50
Besöker Centralstationen dagligen

Bor: Uddevalla
Ålder: 18
Besöker Centralstationen dagligen

Bor: Göteborg
Ålder: 18
Besöker Centralstationen sällan

Nils Ericsonsplatsen är bra, man kan slappna av och träffa vänner här

Vi har jobbat här i 17år , vi vill kunna fortsätta jobba här efter bygget

Vi umgås inte här

När vi var yngre brukade vi hänga här mycket mer, folk kom ju från olika delar och möttes upp här.

Bor: Trollhättan
Ålder: 17-18
Besöker Centralstationen sällan

Bor: Tuve
Ålder: 30
Besöker Centralstationen då-då

Bor: Trollhättan
Ålder: 24
Besöker Centralstationen sällan

Man kan också känna sig otrygg om man inte känner sig hemma på en plats

Jag tycker att det är barnvänligt här

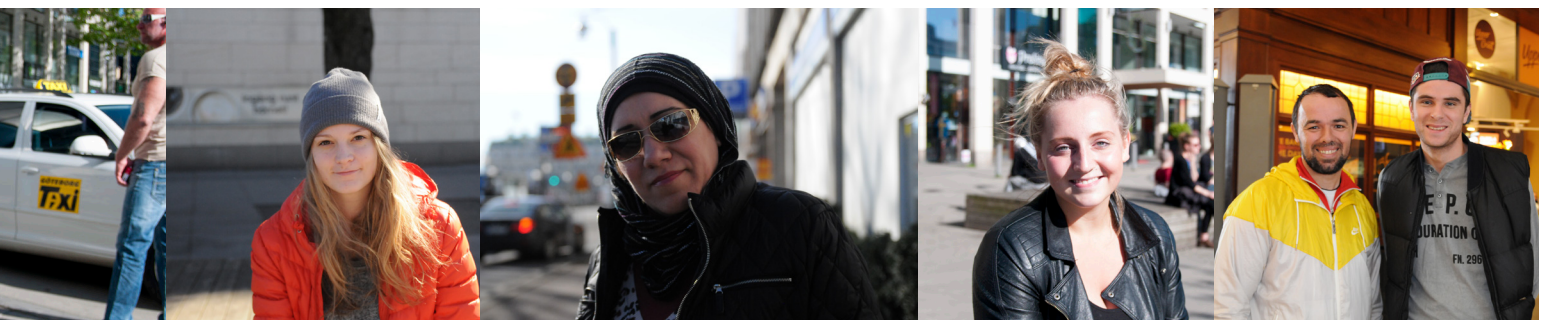
Här är en bra väntplats mellan mina resor.

Bor: Mölndal
Ålder: 25
Besöker Centralstationen då-då

Bor: Göteborg
Ålder:
Besöker Centralstationen då-då

Bor: Oslo
Ålder: 22
Besöker Centralstationen sällan

Bor: Mellerud
Ålder: 23
Besöker Centralstationen då-då

Det är mysigare att vara utomhus än inomhus

Det behövs mer sittplatser på platsen

Stationen är stor men det går ändå att hitta dit man vill.

Det är en blandning av människor här.

Underlagsmaterial

Jernhusen – Dialogprocess 2013-10-21 RegionCity

Jernhusen – Unga Röster, om nya mötesplatser i RegionCity

Social resursförvaltning – remiss Stadsutvecklingsprogrammet

SBK/Ramböll – Analys av upplevelsevärden, kring Västlänkens stationslägen

SBK/Norconsult – Social konsekvensanalys och barnkonsekvensanalys
Detaljplaner för Västlänken, Station Centralen

Trafikverket – Västlänken – Underlagsrapport rekreation

Trafikverket – Västlänken – Underlagsrapport barnkonsekvensanalys

Trafikverket – Västlänken – Underlagsrapport social konsekvensanalys

SDF Centrum – skolundersökningen

Älvstranden utveckling – SKA Gullbergsvass

SBK – Stadsutvecklingsprogram Centralenområdet

Översiktsplanen för Göteborg

Stadsdelsvisa beskrivningar - Centrum

Barnkonsekvensanalys - Göteborgs Stad

Social konsekvensanalys - Göteborgs Stad

Fotona är tagna av White arkitekter om inget annat anges.

white